

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Ректор Харківської державної
академії дизайну і мистецтв
проф. Олександр СОБОЛЄВ
2021 р.

ВИСНОВОК ПРО НАУКОВУ НОВИЗНУ, ТЕОРЕТИЧНЕ ТА ПРАКТИЧНЕ ЗНАЧЕННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ДИСЕРТАЦІЇ

Гу Сінченя «Науковий дискурс дослідження традиційного живопису Китаю в європейському та американському мистецтвознавстві», що подана на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 023 – Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація (галузь знань 02 – культура і мистецтво).

Дисертація Гу Сінченя «Науковий дискурс дослідження традиційного живопису Китаю в європейському та американському мистецтвознавстві» виконана на кафедрі реставрації та експертизи творів мистецтва Харківської державної академії дизайну і мистецтв. Тема дисертації затверджена вченою радою ХДАДМ (протокол № 32 від 28.11.2017).

Для попереднього висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації Гу Сінченя, вченою радою ХДАДМ було визначено, що попередня експертиза дисертації проводитиметься на фаховому семінарі ХДАДМ та призначено двох рецензентів: Павлову Тетяну Володимирівну, доктора мистецтвознавства, доцента, завідувачку кафедри візуальних практик ХДАДМ та Котляра Євгена Олександровича, кандидата мистецтвознавства, професора, професора кафедри монументального живопису ХДАДМ.

За результатами аналізу змісту дисертації Гу Сінченя, поданих до розгляду наукових публікацій за темою дисертації, а також враховуючи підсумки фахового семінару, який відбувся 27 жовтня 2021 р. визначено наступне:

1. Актуальність дослідження обумовлене тим, що в останні десятиліття в європейському та американському мистецтвознавстві особливої актуальності набули дослідження, які пов'язані з історією наукової думки щодо формування передумов виникнення професійної мистецтвознавчої синології, культурному та мистецькому обміну між Китаєм

та країнами Західного світу, з динамікою змін мистецьких та вартісних оцінок китайського образотворчого мистецтва, зокрема живопису, його місцю в історії світового мистецтва. Сьогодні в європейському та американському мистецтвознавстві тривають значні суперечки навколо відповідності європейської мистецтвознавчої термінології до традиційного живопису Китаю, доцільності певних періодизацій, відповідності стилів та стильових напрямків мистецтва Європи та Китаю. Історія наукового дискурсу європейських та американських науковців про традиційний живопис Китаю, який був розпочатий у XVI ст. та триває й сьогодні, є важливою складовою мистецтвознавчого опрацювання величезного за своїми масштабами матеріалу, відомого як традиційний живопис Китаю. В наш час мистецтвознавчі студії китайського мистецтва набули широкого розповсюдження й в українських мистецьких закладах вищої освіти, тому Україна, де мистецтвознавча синологія у порівнянні із країнами Європейського Союзу чи США є достатньо молодим напрямком мистецтвознавчих досліджень, з одного боку долучилась до країн із розвинутим мистецтвознавчим досвідом щодо досліджень традиційного мистецтва Китаю, з іншого боку, як колишня республіка СРСР, де мистецтвознавча синологія через політичні та економічні чинники знаходилась на не високому ступені розвитку, повинна розуміти логіку історії мистецтвознавчих досліджень китайського мистецтва та розуміти причини та наслідки сучасних процесів у світовій мистецтвознавчій синології. Дослідження мистецтвознавчого дискурсу про традиційний живопис Китаю постає **актуальною темою** як в українському, так й у світовому контексті, тому що, незважаючи на велике зацікавлення цією проблемою, й досі не побудована цілісна картина цього процесу.

2. Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами. Робота виконана згідно з науковою темою кафедри теорії та історії мистецтва Харківської державної академії дизайну і мистецтв «Сучасні проблеми українського мистецтвознавства в контексті європейських студій», державний реєстраційний номер 0117U001521.

3. Особистий внесок здобувача в отриманні наукових результатів. Автором дисертації досліджено історію та основні етапи наукового дискурсу європейських та американських мистецтвознавців щодо традиційного живопису Китаю, зроблена періодизація та визначена специфіка цього процесу. На основі роботи з оригінальними текстами XVI – XX ст., була побудована цілісна картина цього наукового процесу від відкриття китайського живопису європейцями в XVI ст. до розуміння традиційного мистецтва Китаю як повноцінного явища світового мистецтва.

Головні результати дослідження отримані особисто автором дисертації. Окреслено перспективи подальших досліджень.

4. Наукова новизна роботи полягає в тому, що Гу Сінчень уперше розглянув науковий дискурс дослідження традиційного живопису Китаю в європейському та американському мистецтвознавстві як цілісне явище; дослідив питання інтерпретації традиційного живопису Китаю в наукових роботах науковців Європи від доби ренесансу до середини ХХ століття, та науковців Сполучених Штатів Америки ХІХ – середини ХХ століття; виявив особливості наукового дискурсу про традиційний живопис Китаю в Європі та в США; визначив етапи розвитку наукового дискурсу про традиційний живопис Китаю кола мистецтвознавців Західного світу; здійснив комплексну систематизацію розрізненого матеріалу щодо наукового дискурсу про традиційний живопис Китаю в Європі та в США; удосконалив уявлення про місце і роль традиційного живопису Китаю на різних етапах розвитку європейського та американського мистецтвознавства. Також, в дисертації Гу Сінченя набуло подальшого розвитку дослідження ролі колекціонерів та музейної спільноти у відкритті традиційного живопису Китаю в країнах Європи та США.

5. Достовірність та обґрунтованість отриманих результатів та запропонованих автором рішень, висновків, рекомендацій. Серед важливих висновків, що складають науково-практичну цінність роботи, слід, перш за все, виділити те, що Гу Сінчень у своїй роботі продемонстрував велике значення дослідження історії наукового дискурсу вчених Західного світу щодо традиційного живопису Китаю. Попри те, що цей процес триває й сьогодні, за результатами дослідження джерел та літератури автор дослідження прийшов до висновку, що загальна картина розвитку та основних етапів цього наукового дискурсу досі не побудована, а окремі положення вимагають уточнення. Важливим висновком Гу Сінченя є визначення ролі країн Європи та США в загальних оцінках традиційного китайського мистецтва, вклад національних синологічних шкіл. Не менш важливим висновком дисертації є й висновок про загальну періодизацію наукового дискурсу, визначення ролі китайського живопису в історії світового мистецтва. Автор дисертації чітко відмічає загальні зміни у відношенні наукового суспільства Західного світу до традиційного живопису Китаю на різних історичних етапах. Важливою частиною дослідження є й аналіз впливу музейної, виставкової та колекціонерської діяльності на прийняття науковцями Західного світу традиційного живопису Китаю.

Не менш важливими висновками роботи стали висновки про

періодизацію досліджень в царині образотворчої мови китайського живопису та методології дослідження традиційного китайського живопису європейських та американських мистецтвознавців. Автору дослідження вдалося побудувати цілісну картину розвитку наукового дискурсу щодо традиційного живопису Китаю та окреслити напрямки подальших досліджень.

6. Теоретичне та практичне значення одержаних результатів. Дисертація Гу Сінчєня дає цілісне, науково обґрунтоване уявлення про науковий дискурс дослідження традиційного живопису Китаю в європейському та американському мистецтвознавстві із доби ренесансу до середини ХХ ст. Матеріали дисертації можуть стати теоретичною базою для практичного застосування у підготовці мистецтвознавців у закладах вищої освіти України та Китаю, можуть бути використані у навчальному процесі: в лекційних курсах з історії образотворчого мистецтва, при розробці програм теоретичних курсів історії мистецтва Сходу, навчально-методичних посібників.

7. Апробація результатів дослідження відбувалась на трьох міжнародних науково-практичних конференціях: XIV Міжнародна науково-практична конференція «Культурні домінанти в реаліях ХХІ століття» (Рівненський державний гуманітарний університет, м. Рівне, 2018 р.), **доповідь:** Європейські дослідження традиційного живопису Китаю в ХІІІ – ХІХ століттях: накопичення наукового матеріалу та оцінки мистецького явища. ХХІІІ Міжнародна наукова конференція «Слобожанські читання», Конференція присвячена 15-й річниці ОКЗ «Харківський науково-методичний центр охорони культурної спадщини» (2004–2019) (Харківський художній музей, м. Харків 2019 р.), **доповідь:** «Китайський живопис в європейському мистецтвознавстві ХІХ століття». Міжнародна науково-методична конференція «Синтез візуальних мистецтв крізь сторіччя: діалоги про вищу художню освіту Харкова» (Харківська державна академія дизайну і мистецтв, м. Харків, 2021 р.) **доповідь:** Мистецтвознавча синологія в США в другій чверті ХХ ст.

8. Повнота опублікованих результатів дисертації та особистий внесок здобувача до всіх наукових публікацій, опублікованих зі співавторами та зарахованих за темою дисертації. Основні положення дисертації були оприлюднені у трьох наукових публікаціях: 2 з них – у фахових виданнях категорії «Б» (включені до переліку МОН України), 1 – у закордонному науковому виданні (Австрія).

Статті в наукових фахових виданнях України

1. Гу Сінчень, Шуліка В.В. Колекціонери та мистецькі музеї як чинники розвитку мистецтвознавчої синології в Сполучених Штатах Америки наприкінці XIX – першій третині XX століття. *Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка*. № 35, т.1. Дрогобич: ДДПУ ім. І.Франка, 2021. С. 76 – 82
2. Гу Сінчень, Шуліка В.В. Еволюція поглядів на традиційний живопис Китаю європейських мистецтвознавців-синологів в першій половині XIX століття. *Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка*. № 36. Дрогобич: ДДПУ ім. І.Франка, 2021. С. 60 – 66.

Стаття в іноземному науковому періодичному виданні держави, яка входить до Організації економічного співробітництва та розвитку та Європейського Союзу:

3. Гу Синчень, Шулика В.В. Формирование искусствоведческой синологии во Франции в конце XIX – начале XX века: различные подходы в интерпретации китайской живописи. *European Journal of Arts*, №1 2021. Vienna: 2021. С.143 – 149.

Головні результати дослідження отримані особисто автором дисертації. У статтях, присвячених формуванню мистецтвознавчої синології у Франції наприкінці XIX – початку XX століття (стаття №1); колекціонерам та мистецьким музеям як чинникам розвитку мистецтвознавчої синології в Сполучених Штатах Америки наприкінці XIX – першій третині XX століття (стаття №2); еволюції поглядів на традиційний живопис Китаю європейських мистецтвознавців-синологів в першій половині XIX століття (стаття №3), підготовлених у співавторстві з кандидатом мистецтвознавства, доцентом В. Шулікою; безпосередньо автором дисертації були проаналізовані та систематизовані джерела, визначені головні етапи наукового дискурсу вчених Західного світу про традиційний живопис Китаю та написані висновки.

РЕЦЕНЗЕНТИ УХВАЛИЛИ:

1. Затвердити висновок про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації Гу Сінченя «Науковий дискурс дослідження традиційного живопису Китаю в європейському та американському мистецтвознавстві».

2. Вважати, що за актуальністю, проблематикою, змістом, ступенем наукової новизни, теоретичною та практичною цінністю, здобутих результатів, обґрунтованістю висновків дисертації Гу Сінчєня «Науковий дискурс дослідження традиційного живопису Китаю в європейському та американському мистецтвознавстві», повністю відповідає вимогам на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 023 – Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація (галузь знань 02 – культура і мистецтво), вимогам Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах), затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 26 березня 2016 року № 261 (зі змінами й доповненнями від 03 квітня 2019 року № 283) і пункту 10 Порядку проведення експерименту з присудження ступеня доктора філософії, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 06 березня 2019 року № 167 (зі змінами від 21 жовтня 2020 року № 979).

3. На підставі розгляду дисертації, наукових публікацій та апробацій дослідження, а також за результатами фахового семінару, рекомендувати дисертацію Гу Сінчєня «Науковий дискурс дослідження традиційного живопису Китаю в європейському та американському мистецтвознавстві» до захисту на здобуття ступеню доктора філософії у разовій спеціалізованій вченій раді.

ГОЛОВА

фахового семінару

кандидат мистецтвознавства,
доцент, проректор з науково-
дослідної роботи ХДАДМ

Владислав КУТАТЕЛАДЗЕ

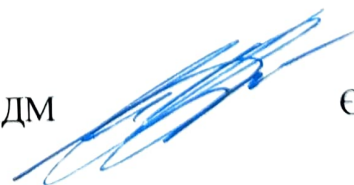
РЕЦЕНЗЕНТИ

доктор мистецтвознавства,
доцент, зав. кафедри
візуальних практик ХДАДМ

Тетяна ПАВЛОВА

кандидат мистецтвознавства,
професор, професор кафедри
монументального живопису ХДАДМ

Євген КОТЛЯР

